

Sosiaali- ja
terveysministeriö

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain ja sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain muuttamisesta (HE 174/2025 vp)

Paula Vuorenpää
Lakimies, STM
17.3.2026

Esityksen pääasiallinen sisältö

- Lisätään terveydenhuollon ammattihenkilölakiin uusi 3 c § mahdollistamaan terveydenhuollon säännellyn ammatin harjoittaminen Suomessa kansainvälisen avun yhteydessä
- Tehdään sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilölainsäädäntöön valtion aluehallintouudistuksesta johtuvat välttämättömät tekniset muutokset
- Päivitetään terveydenhuollon ammattihenkilölaissa olevaa asetuksenantovaltuutta asetustasoisten muutosten toimeenpanemiseksi

Tausta ja valmistelu

- Hallitusohjelman mukaan
 - toteutetaan ammattihenkilölainsäädännön kokonaisuudistus
 - luodaan sosiaali- ja terveydenhuoltoon lainsäädäntö ja toimintamallit kansainvälisen avun vastaanoton ja antamisen mahdollistamiseksi
 - valtion aluehallintoa uudistetaan
- Esitys on valmisteltu virkatyönä sosiaali- ja terveysministeriössä
- Esitystä koskevat asiakirjat ovat saatavilla osoitteessa <https://stm.fi/hanke?tunnus=STM164:00/2024>

Keskeiset tavoitteet

- Esityksen pääasiallinen tavoite on osana muuta sosiaali- ja terveydenhuollon valmiuden ja varautumisen kokonaisuutta mahdollistaa säännellyn terveydenhuollon ammatin harjoittaminen kansainvälisen avun yhteydessä
- Kansainvälisen avun tehtävissä Suomeen lähetetyt terveydenhuollon ammattilaiset voisivat harjoittaa ammattiaan Suomessa ilman, että heidän olisi ensin haettava ammatinharjoittamisoikeutta toimivaltaiselta viranomaiselta
- Näin he voisivat nopeasti ja tehokkaasti tukea hyvinvointialueita ja suomalaisia terveydenhuollon ammattihenkilöitä erilaisissa kriisitilanteissa

Keskeiset ehdotukset liittyen kansainväliseen apuun

- Terveystenhuollon ammattihenkilölakiin lisättäisiin uusi säännös, jonka mukaan lakia ei sovellettaisi henkilöön, joka harjoittaa Suomessa säänneltyä terveydenhuollon ammattia osana kansainvälistä apua
- Poikkeus koskisi sellaista kansainvälistä apua, joka perustuu valtioneuvoston, tasavallan presidentin tai asianomaisen ministeriön pyyntöön
- Soveltamisalarajaus olisi sidottu pyyntöä koskevassa päätöksessä määriteltyyn avun laatuun, laajuuteen ja kestoon
- Sosiaali- ja terveysministeriö päättää järjestämislain nojalla kansainvälisessä yhteistyössä sovittujen toimialan kannalta keskeisten voimavarojen kohdentamisesta hyvinvointialueiden tai yhteistyöalueiden välillä ja olisi keskeisessä roolissa ohjaamassa myös mahdollisia sopimuksellisia tarpeita

Vaikutukset

- Ehdotettu muutos turvaisi ihmisten oikeutta elämään ja terveyteen tilanteessa, jossa paikallisen terveydenhuollon toimintakyky on uhattuna
- Ehdotettu muutos tarkoittaisi poikkeusta potilasturvallisuutta varmistavaan ammattihenkilösääntelyyn, mutta muutoksen ei arvioida heikentävän potilasturvallisuutta
- Kansainväliseen apuun osallistuvat terveydenhuollon ammattilaiset sijoitettaisiin hyvinvointialueiden rakenteisiin, mikä vaatii hyvinvointialueilta Suomeen saapuvien ammattilaisten ohjausta, tukemista ja sellaisia henkilöstöjärjestelyitä, joilla potilaiden lakisääteiset oikeudet hyvään hoitoon, kielelliset oikeudet jne. toteutuvat
- Uuden 3 c §:n on tarkoitus luoda edellytyksiä kansainvälisen avun vastaanottamiselle terveydenhuollossa – käytännön ratkaisut riippuvat käsillä olevasta kriisitilanteesta
- Esitys on yksi osa valmiuden ja varautumisen lainsäädännön kehittämistä sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalla

Muut ehdotukset

- Lisäksi esityksessä ehdotetaan eräitä luonteeltaan teknisiä muutoksia ammattihenkilölakeihin
- Ammattihenkilölait päivitettäisiin vastaamaan 1.1.2026 muuttunutta virastorakennetta
- Terveystieteiden ammattihenkilölaissa olevaa asetuksenantovaltuutta muuttamalla mahdollistettaisiin asetustasoiset muutokset ammattihenkilölainsäädännön uudistuksen ensimmäisen vaiheen yhteydessä
= sairaanhoitajan rajatun lääkkeenmääräämisen mahdollistaminen etä- ja puhelinvastaanotolla

Sosiaali- ja
terveysministeriö